

sen for Erhvervet i Grønland, for, at Befolkningen kan leve dér, og en Betingelse for dens spredte Bebyggelse. Ved Siden deraf har Fiskeriet ogsaa i de senere Aar tilkæmpet sig en meget betydelig Plads, takket være Initiativ fra dansk Side.

Nu er der i det foreliggende Forslag foreslaaet, at Halvdelen af Overskuddet af Handelen skal komme den grønlandske Befolkning direkte til gode et yderligere Skridt i Retning af, at de faar fuld Udnyttelse af deres Produkter, medens den anden Halvdel foreløbig holdes i Reserve til Dækning af Underskud, og derefter, hvis der opsamles en større Fond, til nærmere Bestemmelse af Lovgivningsmagten. For øvrigt maa det huskes, at naar det økonomiske Resultat for Grønland stiller sig saa gunstigt paa Statsregnskabet, skyldes det ikke alene de grønlandske Produkter og Handelen med dem, men først og fremmest Minedriften, særlig Kryolitminen ved Ivigtut, som giver et Overskud i Forpagtningsafgift til den danske Stat af over 600 000 Kr. aarlig.

Ministrene har ved Lovforslagets Forelæggelse gjort omhyggeligt Rede for de enkelte Bestemmelser, og jeg kan derfor om disse fatte mig forholdsvis kort, saa meget mere som en Drøftelse af Enkelthederne vel nærmest hører hjemme i et eventuelt Udvalg. Jeg skal først sige et Par Ord om Styrelsen i Danmark, om Fællesstyrelsen. Dér er Udvalget ikke enig, det har delt sig i en Række Mindretal, men to Mindretal er dog enige om i alt væsentligt at beholde Fællesstyrelsen i sin nuværende Form. Man kan derfor sige, at der indenfor Udvalget er et Flertal for den nuværende Fællesstyrelses Bevarelse, og til dette Flertal har Ministeren sluttet sig. Et af de andre Mindretal har ønsket en Deling i en Mængde Administrationsgrene, henlagte under de forskellige Ministerier, og har ment, at Grønland paa den Maade lettest knyttedes til Danmark. Et tredje Mindretal har foreslaaet, at der kun skulde være Deling mellem Kirke- og Indenrigsministeriet.

Under den nuværende Fællesstyrelse sorteres baade Styrelse, Handelens, Kirkens og Skolens Sager under Direktionen for Grønland, som indtager samme Stilling som en Departementschef med direkte Referat til Ministeren. Der blev af den højtærede Kirkeminister ved Lovforslagets Forelæggelse udtalt, at Ordningen maaske ikke var endelig, det var ligesom man fra Kirkeministeriets Side forbeholdt sig at komme tilbage til denne Side af Sagen; men i alt Fald udtalte Kirkeministeren som

ønskeligt, at de grønlandske Kirke- og Skolesager ligesom tidligere i Afskrift i Enkeltheder kommer til Ministeriets Kundskab. Dertil kan jeg ogsaa slutte mig. Under Direktøren sorteres Handelschefen, hvis Virksomhed noget udvides, dog nærmest kun efter den hidtil værende Praksis, idet Pakhusforvalterens Embeder er nedlagt og Handelschefen har overtaget hans Virksomhed paa den grønlandske Handels Plads; dette Forhold, der allerede er sket i Praksis, ønskes nu lovfæstet. Under Direktøren sorteres endvidere Skibsinspektøren, Konsulenterne for Erhvervslevet i Grønland og endelig Lektor, Forstanderen for det grønlandske Seminarium, ligesom efter Loven af 1905; han har Referat til ham om Kirke- og Skolesager, kun de rent rituelle Spørgsmaal hører ind under Direktøren. Biskoppen over Sjællands Stift foreslaas fremdeles at skulle føre Overtilsynet.

Der blev af det Mindretal, som kunde ønske en Forandring i Fællesstyrelsen, gjort gældende, at naar det nu gik saa godt, skyldtes det den fortræffelige eller gode Styrelse, vi har for Tiden. I det hele taget synes det at fremgaa af Udtalelser af grønlandsinteresserede og de særlig i grønlandske Forhold sagkyndige, at man mener, at den nuværende Styrelse paa en god Maade fylder sin Plads, og det ønsker jeg ogsaa at udtale ved denne Lejlighed. Det har selvfølgelig sin Vanskelighed og kan have sin Vanskelighed i Fremtiden, naar Landet er undergivet et Monopol og er afspærret, at Traadene samles i een Mands Haand. Er Manden den rette, den dygtige, kan Enevælden ogsaa være den bedste Regeringsform, og den er det sikkert i Øjeblikket. Jeg har ikke fundet Anledning til nogen egentlig Kritik af det, der foreslaas fortsat, jeg er selv overtydet om, at det ogsaa er det rette. Derimod, hvis der opdukker nye Muligheder, nye Felter, nye Ting, hvor Initiativ ogsaa, dansk Initiativ, kunde ønske at sætte ind, noget, som ligger udenfor de daglige Rammer, saa kan den Form, vi har nu, maaske virke hindrende. Der kan opstaa Kompetence-spørgsmaal, og vi ved, at Kompetence-spørgsmaal har før i Danmarks Historie haft en skæbnesvanger Betydning. Jeg vil minde om, at København brændte i 1795, fordi man ikke kunde blive enig om, hvem der skulde kommandere Slukningen. Dette i og for sig sørgelige og dog noget muntre Eksempel skal jeg naturligvis ikke overføre paa dette her, hidtil er det jo gaaet godt, og jeg vil haabe, at det ogsaa maa gøre det i Fremtiden.